
[2017-47-RE](#)

CAUSA 2017-47-RE

(Hotel Panorama c/ Cazorla Cabeza)

Número de registre 466-2017. Recurs d'empara

Aute del 15 de gener del 2018

BOPA núm. 6, del 24 de gener del 2018

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 7 de novembre del 2017, per la representació processal del negoci Hotel Panorama (de titularitat dels ignorats hereus d'Assumpta Babot Font), mitjançant el qual interposa un recurs d'empara, contra l'aute del 13 d'octubre del 2017, dictat per la Secció Civil 4 del Tribunal Unipersonal de la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la resolució impugnada, així com l'aute del 2 de maig del 2017 i la providència del 4 de juliol del mateix any, dictats per la Batllia, i que es retrotreguin les actuacions al moment de la citació per escoltar la demanda;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 30 de novembre del 2017;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El Sr. Rafael Cazorla Cabeza va formular una demanda pel procediment laboral en reclamació de quantitat per acomiadament improcedent, injustificat i fet en forma indeguda contra la Sra. Assumpta Babot Font, titular administrativa del negoci Hotel Panorama.

1.2. En el moment d'emplaçar la part defenent per tal de practicar el tràmit de conciliació o de contesta a la demanda, es va constatar que la Sra. Assumpta Babot Font estava donada de baixa per defunció des del 20 de setembre del 2008.

El 21 de febrer del 2017, la Secció Civil 4 del Tribunal Unipersonal de la Batllia va dictar un aute en què acordava prosseguir la tramitació de la causa, tot i citant els ignorats hereus de la Sra. Assumpta Babot Font.

1.3. Atès que diversos intents de citació per edictes dels ignorats hereus de la Sra. Assumpta Babot Font van resultar infructuosos, a instància de la part demandant, el 2 de maig del 2017, la Batllia va dictar un aute en què decidia declarar la rebel·lia processal d'aquesta part i prosseguir la tramitació de la causa sense emplaçar més l'altra part rebel, sense perjudici que aquesta pogués personar-se en les altres actuacions processals que no haguessin preclosos.

1.4. El 4 de juliol del 2017, la Batllia va dictar una providència mitjançant la qual admetia la prova documental aportada per la part demandant i citava diversos testimonis a comparèixer.

1.5. El 4 d'agost del 2017, la representació processal de l'Hotel Panorama (de titularitat dels ignorats hereus de la Sra. Assumpta Babot Font) va interposar un incident de nul·litat d'actuacions contra l'aute del 2 de maig del 2017 i contra la providència posterior, per considerar que s'havien vulnerat els seus drets a la defensa i a un procés degut, ja que no s'havia fet arribar la demanda al seu domicili, fet que havia impedit conèixer la reclamació que se li efectuava.

1.6. El 13 d'octubre del 2017, la Secció Civil 4 del Tribunal Unipersonal de la Batllia va dictar un aute en què decidia inadmetre aquest incident de nul·litat d'actuacions.

1.7. El 7 de novembre del 2017, la representació processal del negoci Hotel Panorama (de titularitat dels ignorats hereus d'Assumpta Babot Font) va interposar un recurs d'empara, contra l'aute del 13 d'octubre del 2017, dictat per la Secció Civil 4 del Tribunal Unipersonal de la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

1.8. El 22 de desembre del 2017, la part recurrent va presentar un escrit en què informa a aquest Tribunal que la Batllia ha continuat amb el procediment malgrat la interposició del recurs d'empara i demana que es decreti la suspensió provisional de la decisió impugnada fins a la resolució d'aquest recurs.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica de la part recurrent

- Aquesta part discrepa del fet que la Batllia no atorgui al director de l'Hotel la capacitat jurídica de representar aquest negoci, quan sí que s'accepta aquesta capacitat en altres ocasions, com per exemple, quan en compliment d'un requeriment judicial ha de retenir mensualment la part del salari d'un dels seus empleats.

- Aquesta part considera que si aquesta persona no disposava de títol suficient per dur a terme aquesta representació, s'havia de concedir un termini per subsanar aquest defecte de forma.

- Tampoc considera que l'incident de nul·litat d'actuacions hagi estat presentat fora de termini i

al·lega que en aquest cas la citació per edictes no era adient, ja que l'adreça mateixa de l'Hotel era l'adreça on s'havia de citar la part demandada en lloc de fer-ho a través d'edictes.

- No era procedent declarar aquesta part en rebel·lia processal i seguir el procediment sense la seva presència pel fet d'haver obviat de fer arribar la demanda a l'Hotel mateix. Aquesta situació ha provocat la indefensió d'aquesta part. En relació amb aquest punt, cita la jurisprudència del Tribunal Constitucional sobre l'accés a la jurisdicció, etapa que es considera essencial i prèvia a qualsevol procés i que condiciona l'efectivitat de tots els altres drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la resolució impugnada, així com l'aute del 2 de maig del 2017 i la providència del 4 de juliol del mateix any, dictats per la Batllia i que es retrotreguin les actuacions al moment de la citació per escoltar la demanda.

2.2. Argumentació de la Secció Civil 4 del Tribunal Unipersonal de la Batllia

- La Batllia considera que l'Hotel no tenia capacitat jurídica per ser part en un procediment judicial i, per tant, el seu director no es trobava acreditat de títol suficient per actuar en representació seva.

- Així mateix, considera que l'incident de nul·litat d'actuacions s'havia formulat de manera extemporània, ja que el recurrent tenia 15 dies naturals per formular aquest recurs, comptats des de l'11 de juliol d'aquest mateix any, data de l'edicte en relació amb la providència del 4 de juliol del mateix any; l'incident de nul·litat d'actuacions s'hagués hagut d'interposar a tot tardar el 25 de juliol del 2017, i la representació processal de l'Hotel Panorama ho va fer el 4 d'agost del 2017.

- En qualsevol cas, la Batllia considera que no s'ha vulnerat el dret a la jurisdicció de la part demandada, atès que aquesta va ser degudament citada mitjançant els edictes del 8 de maig del 2017 i de l'11 de juliol del mateix any per tal de contestar la demanda formulada per la part agent, sent declarada posteriorment en rebel·lia processal.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal coincideix amb la Batllia en considerar que l'Hotel no és més que un negoci i, per consegüent, no té capacitat jurídica per ser part en un procediment judicial i el director de l'Hotel tampoc té un poder per a plets per representar l'Hotel en aquesta causa. Segons el parer del Ministeri Fiscal, en aquest cas podrien interposar incident de nul·litat d'actuacions els hereus de la Sra. Assumpta Babot Font, per successió processal.

- El Ministeri Fiscal reconeix els inconvenients que suposa que una causa es tramiti contra els ignorats hereus d'una persona i creu que la citació per edictes no és la millor solució. Després de proposar alguna altra opció, constata, no obstant això, que el director de l'Hotel, tot i tenir un interès legítim, no disposa de poders suficients per representar l'herència en un procediment judicial. Tanmateix, destaca que de la documentació adjuntada a l'incident de nul·litat d'actuacions se'n desprèn que l'herència estaria jacent i que la representant de la mateixa seria la Sra. Assumpta Torm Babot, per tant, la persona legitimada per interposar l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat era aquesta darrera.

- Pel que fa a la qüestió de l'extemporaneïtat de l'incident de nul·litat d'actuacions, i sense que

aquest punt tingui cap transcendència, el Ministeri Fiscal considera, per contra, que el termini havia de començar a córrer a partir del 26 de juliol del 2017, data de la publicació al BOPA de l'edicta de l'11 de juliol del mateix any, motiu pel qual conclou que l'incident esmentat va ser presentat dins el termini de 15 dies naturals establert per la llei.

Per tant, el Ministeri Fiscal conclou que, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, aquest recurs d'empara ha de ser inadmetès a tràmit per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. En aquest tràmit d'admissió cal examinar, en primer terme, si el recurrent en empara està legitimat per a la iniciació d'aquest procediment excepcional. Fins i tot la mateixa Constitució, a l'article 102, té cura d'explicitar aquells que estan legitimats per demanar empara davant el Tribunal Constitucional. I, entre ells, estableix que ho estan *"Els qui hagin estat part o siguin coadjuvants en el procés judicial previ al que es refereix l'article 41.2 d'aquesta Constitució"*. L'article 87 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional reproduïx substancialment el precepte constitucional esmentat i l'article 88 concreta que la interposició del recurs d'empara s'efectua *"d'acord amb les condicions generals exigides a l'article 36 d'aquesta Llei"*, entre les quals es troba –punt 1 a)– *"La identificació del demandant, legitimació activa i, si és el cas, la representació i postulació d'aquest."*

3.2. L'acte de la Secció Civil 4 de la Batllia, del 13 d'octubre del 2017 inadmet a tràmit l'incident de nul·litat d'actuacions promogut per qui ara recorre en empara. No li reconeix *"legitimatio ad processum"* i no li atribueix la condició de part. Per tant, tampoc està legitimat per a la iniciació del procés d'empara. Aquesta legitimació pel procés, anterior i distinta de la legitimació per a la causa que es vol fer valer en judici, implica la capacitat per ser part i la capacitat processal. Ambdues suposen la capacitat jurídica general que habitualment només ostenten les persones físiques i les persones morals a qui la llei atribueix personalitat jurídica. Aquest principi general, a la pràctica, s'ha vist ampliat pel reconeixement de capacitat processal, als mers efectes d'evitar situacions d'indefensió, a realitats no dotades de personalitat jurídica però que poden ser subjectes processals excepcionals, com les comunitats de propietaris o l'herència jacent.

En el cas d'aquestes actuacions és evident que la part agent va adreçar la seva demanda contra els ignorats hereus de la Sra. Assumpta Babot Font qui en vida va ser titular de l'empresa constituïda per l'Hotel Panorama en el qual prestava els seus serveis laborals l'actor en el procediment d'instància. Això no obstant, va comparèixer en el procediment, una procuradora dels tribunals que va manifestar actuar en representació *"del negoci Hotel Panorama (de titularitat dels ignorats hereus d'Assumpta Babot Font)"*, designada *"apud acta"* pel Sr. Xavier Miquel Fontanet, que ostentava la condició de director de l'establiment hotelier. Aquesta compareixença no pot ser considerada vàlida. Ni han comparegut en forma els ignorats hereus demandats, tot i que s'ha de presumir raonablement que han conegut, a través del director de l'Hotel, la demanda interposada contra ells; ni qui ha comparegut –una empresa hotelera desproveïda de personalitat jurídica, efectivament residenciada només en els seus titular o titulars– pot ser considerat amb capacitat i legitimació per a aquest procés.

3.3. L'estimació de la manca d'aquest pressupòsit essencial per a l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, excusa analitzar si el recurs va ser interposat de manera extemporània, com sosté l'acte de la Batllia, o si es va presentar dins el termini hàbil, com entén més encertadament el Ministeri

Fiscal. I tampoc procedeix pronunciar-se sobre la sol·licitud de suspensió provisional de la decisió impugnada, que ha efectuat la part recurrent per escrit del 22 de desembre del 2017. La inadmissió a tràmit del recurs d'empara comporta conseqüentment la desestimació de la suspensió sol·licitada.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2017-47-RE presentat per la representació processal del negoci Hotel Panorama (de titularitat dels ignorats hereus d'Assumpta Babot Font), contra l'aute del 13 d'octubre del 2017, dictat per la Secció Civil 4 del Tribunal Unipersonal de la Batllia, per manca de capacitat i de legitimació.
2. Desestimar la sol·licitud de suspensió provisional de la decisió impugnada.
3. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.
4. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 15 de gener del 2018.

Isidre Molas Batllori
President

Vicepresident

Dominique Rousseau

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat